

Moe van de clichés en de slachtofferrol van de vluchteling

THEATER

BAGDAD

Door Frascati Producties, Monty

Gezien 15/11 Frascati

Te zien in t/m 18/11 aldaar

★★★★☆

Daar staan ze, handdoeken over hun gebogen hoofden, gelaten wachtend tot de storm overwaait. Het is een mooi beeld: tijdens de zandstormen, die tegenwoordig zo'n twee keer per week over Bagdad trekken, valt alles

stil: het verkeer, het dagelijkse leven, zelfs de oorlog die de stad zo hardnekkig in zijn greep houdt.

Theatermaker Enkidu Khaled, geboren in 1985, en journalist Chris Keulemans, geboren in 1960, zijn beiden opgegroeid in de Iraakse hoofdstad. Ze hebben elk hun eigen beeld van Bagdad. Dat van Keulemans – die daar opgroeide omdat zijn vader daar werkte – is warm en sfeervol; hij koestert alleen maar goede herinneringen aan de stad.

Het verschil met wat hij aantrof toen hij vorig jaar terugkeerde kon

niet groter: een stad wanhopig ontwikkeld in oorlogen om olie, wapens en religie. Het voelt als een fysieke marteling, vertelt hij, om de stad waarin je opgroeide verwoest te zien worden.

Illustere filmer

Aan de hand van videobeelden, dia's en muziek vertelt Keulemans hoe hij terugging naar Bagdad om op zoek te gaan naar de man die vroeger hun chauffeur was – en nog steeds in hun oude huis zou wonen. Hij treft hem niet aan, wel diens zoon, een illustere

filmer bij wie de oorlog steeds meer onder zijn huid kruipt.

Door dit wat plichtmatige, gedragen relaas loopt de veel jongere Khaled – die tien jaar geleden de stad ontvluchtte – geagiteerd rond, de voorstelling en zijn eigen rol daarin vervloekend. Die eeuwige egodocumenten in het theater, met die inwisselbare vluchtelingen die hun verhaal doen, het publiek dat keer op keer braaf komt opdraven: Khaled is moe van het melodrama van die slachtofferrol, de clichés die hij verafschuwt maar die van hem verwacht worden.

Dat is een spannend pijnpunt in *Bagdad*, waarin de verder wat brave, kabbelende voorstelling even scherpte krijgt en de makers hun eigen motieven en die van het publiek bevragen.

Sander Janssens